

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četr leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede popoldne. — Nezaprete reklamacije so poštnine proste.

Rusko-japonska vojska.

Odločitev na morju je padla, Japonska je zmagala. Baltiško brodovje je premagano in Ruska je zopet za eno nado in okoli 300 milijonov rubljev revnejša. Vsakega prijatelja Rusov je ta njihova nesreča globoko užalostila. Vendar je upati, da bo v jedru zdrava ruska država našla sredstva, da si ustanovi novo brodovje, s katerim bo lahko ščitila svoje pravice. Usodepolna bitka se je vršila dne 27. in 28. maja v Korejski cesti pri otoku Tsušima. Pot je bila sama na sebi nevarna, a druga pot do Vladivostoka je bila nemogoča. V Vladivostok pa je Roždestvenski moral priti kakor najhitreje, kajti čim dalj časa bi blodil po kitajskih vodah, tem bolj poškodovane in še manj rabne za vojsko bi bile ladje njegovega brodovja. Zraven neugodnosti, ki jih je že pot sama imela za rusko brodovje, pa so še tudi drugi razlogi, ki so povzročili tako hud in popoln poraz Rusov. Omenja se, da Roždestvenski ni bil dovolj poučen, kje se nahaja Togo s svojim brodovjem, in da so bili Rusi presenečeni, ko jih je napadlo pri Tsušimi naenkrat celo japonsko brodovje. Nekatere ladje so Rusi pač pričakovali, a ne cele japonske moči! Na brodovju admirala Nebogatovega je bilo mnogo revolucionarnih, nihilističnih pomorščakov, ki so v hipu, ko se je začela bitka, odrekli poveljnikom pokorščino. Iz tega si je razlagati, kako se je udalo toliko ruskih ladij brez boja Japoncem. Mnogi mislijo, da so Japonci v bitki uporabljali tudi podmorske čolne, proti katerim ni pomoči.

Zakaj je plul Roždestvenski po najkrajši poti?

V očigled žalostnega ruskega poraza je zanimivo razmišljanje nekega angleškega ad-

mirala, katero je priobčil nekaj tednov pred bitko. Ta admiral je že takrat dokazal, da je zmaga Roždestvenskiju skoraj nemogoča. V prvi vrsti je nemogoče ladje očistiti in stroje popraviti, če nima brodovje svoje lastne luke z ladjedelnico. Vsled tega pa nimajo ladje tudi tiste hitrosti in gibčnosti kakor osnažene in popravljene ladje. Rusko brodovje je na svojem potu mnogo trpelo, ni pa imelo luke, kjer bi si bilo popravilo svoje nedostatke. Nasprotno so pa Japonci doma imeli pol leta časa, svoje brodovje pomnožiti in kolikor mogoče popraviti. Brodovje torej mora priti kmalo v Vladivostok, da se tam popravi. Tja pelje iz Kitajskega morja pet potov. Prva pot je dolga 2000 angleških morskih milj (ena angl. milja je 1.85 klm), druga in tretja 4000, četrta 5000 in šesta 6000 angleških morskih milj. Toda vsaka teh poti vodi v Japonsko morje, v katerem mora pluti okoli 600 milj, predno pride v Vladivostok. Petsto milj pa prepeljejo komaj v dveh dneh. In v tem času je v vedni nevarnosti, posebno po noči, da ga napadejo japonske torpedovke, katerih ima Japonska okoli sto. Japonski admiral Togo gotovo ve, da mora Roždestvenski v Vladivostok. Postaviti se torej mora v Japonsko morje, kjer lahko mirno čaka, da mu naznanijo njegove poizvedovalne ladje, katero pot si bo izbral. Proti dotični morski cesti potem lahko pluje in prime rusko brodovje, ki se nahaja v popolnoma tujem vodovju, oddaljeno več kakor dva dni od svoje luke. Admiral potem nadalje razmotriva teh pet potov: Prva pot vodi skozi morsko ožino med Korejo in Japonsko. V sredi te ožine leži otok Tsušima, ki je dolg 40 milj. Ako japonske ladje opazijo bližajoče brodovje, imajo dovolj časa, da naznanijo to japonskemu brodovju. 200 milj severno leži otok Matusšima,

ki je posebno sposoben za skrivališče torpedovk. Proti vzhodu so nasejani Oki otoki. Pot je torej zelo nevarna. Druga pot vodi skozi morsko ožino Bunga, ki loči japonska otoka Nipon in Kiusiu. Ta morska ožina je dolga in zelo ozka, torej se lahko z minami zapre. Tretja pot je skozi morsko ožino Tsungaru, med japonskima otokoma Jeso in Nipon. Četrta pot gre skozi morsko ožino Laperus, med najsevernejšim japonskim otokom Jeso in ruskim otokom Sahalin. Ta morska ožina je široka 25 milj toda je zelo slaba za prepljuti, ker je njen vhod zelo težaven. Peta pot pa je okoli otoka Sahalin. Zadnja dva pota, četrta in peti, pravi dotični admiral, sta nemogoča, ker brodovje ne more vzeti zadostno množino premoga, da bi preplulo tako daljavo. Vrhu tega sta v tem času vsled megle zelo nevarna. Ožino Laperus lahko tudi Japonci z minami zaprejo. Druga in tretja pot vodi med japonskimi otoki, je gotovo z minami zaprta, ker je zelo ozka. Ostane mu torej še samo ena pot, prva, katero si mora Roždestvenski izbrati. Ako si bo torej on to pot izvolil, bo po noči spustil Togo svoje brodovje torpedovk na njega in polovič brodovja je uničeno, drugo noč se lahko napad ponovi, če ni imel prvi zadostnega uspeha, sledujč pa pride Togo s svojimi oklopnimi križarkami in uniči ostalo brodovje.

Iz tega razvidimo, da je bilo že za naprej izključeno, da bi Roždestvenski zmagal. Šlo se je samo za to, da prizadene kolikor mogoče mnogo zgub japonskemu brodovju. Ali se mu je to posrečilo ali ne, to se sedaj ne more dognati, ker Japonska skrbno prikriva svoje izgube. Kako dobro zna prikrivati svoje izgube, kaže to, da je še-le sedaj uradno razglasila, katere ladje so se potopile pred Port Arturjem, čeravno je že od tega preteklo skoraj celo leto.

LISTEK.

Izdajstvo.

Povest. Spisal J. V. Starogorski.

(Dalje.)

„Nevem, me li boš smel ljubiti, Matej?“ ga je vprašala nekoč.

„Zakaj ne, draga?“ se začudi on.

„Saj veš, kako je. Tvoji so zoper mojega očeta in če zve oče za najino ljubezen, me nažene“, je dejala žalostno in si zakrila obraz z robcem. Po strani je pa kukala, kak vtis so napravile nanj te besede.

On je bil ves v ognju.

„Kaj pa, ako moj oče voli tvojega očeta?“

„Potem — oh Matej, tega ne more nikdo zahtevati — potem je kaj družega. Ali kaj bi rekli potem drugi ljudje.“

„Koga bi rekli?“

„Psovali ga bi, tisti bedaki, da je izdajalec in kdo ve, kaj še vse.“

„Naj se samo drzne kdo!“ vzklikne Matej in stisne pesti. „Pokažem mu!“

Revna stvar. Človek misli, da je mogočen storiti vse, ako mu srce plava v ljubezni. Ali ravno takrat si napravi največjo blamažo.

Tako ga je dobila ta zvita kača, da bo pregovoril očeta, da izda, na ljubo njuni

ljubezni, slovensko stvar, vse trude in nadeje naroda, — da postane izdajalec.

Župan Kalin pa je dal že sveto besedo, da voli narodne može, ne sluteč, kaj se bo zahtevalo od njega.

Resnično je, kakor je rekel nekdo, da usode narodov odločujejo ženske. V nesrečo pahne ženska celo rodbino, celi okraj, celi narod; reši ga zopet ženska. Čudno, ali resnica je.

Bilo je nekega večera. Zvezde so migljale tako ljubko in zrla na tužno, teptano slovensko zemljo, kot bi jo hotele tolažiti in bodriti v tej dobi, ko kar gomazi izdajstva. Mesec je že plaval na nebu in se rogal s svojim debelim nosom in zijastimi ustmi vsemu svetu.

Kraj majhnega gozdčiča sta se pa sprehajala dva človeka, dekle in mladenič. Zadnji gospodsko oblečen, dekle pa priprosto in vendar čudno našarmjeno. Govorila sta nemški.

„Oni teden torej bo odločilna bitka, draga, in do tedaj še se naj brzdam? To je še dolgo!“

„Potrpi Adolf! Gre se za našo stvar, za veliko Germanijo, koje otroci smo mi,“ reče dekle.

„Samo radi tega potrpi, da boš vedela. Misel na našo veliko in slavno nemško državo še me drži, da še nisem vrgel tega prokletega kmetavsca čez prag. Ali kako vendar moraš trpeti, da se suče in ljubkuje okoli tebe!“

„Ljubav do velike matere Germanije, dragi. Sicer je pa nekako čuden ta človek. Bolj mirna je njegova ljubezen in drži se še kakor lipov bog!“

Oba sta se smejala.

„Ti si zvita.“

„Moram biti. Sicer mi je pa oče djal, da ga držim, dokler ne minejo volitve.“

„In kaj potem, ko se te končajo?“

„Se bo končala najina ljubezen.“

„Ali če te bo vedno nadlegoval?“

„Me ne bo mogel. Tolko bom že skrbela, da me ne najde.“

„Raje ga odpravi.“

„Oče ne dovoli. Njemu bi škodovalo. Če me ne najde, bo že vedel pri čem je. Konečno bo pa še bolj vedel, ako mu pošljeva zaročno karto.“

„Dobro, dobro, moja lepa . . .“

Pravijo, da ima celo grmovje in listje ušesa in usta. Ali tukaj je imelo živa, prava naravna usta in ušesa. Matej, katerega je gnalo k Toni, je bil, ki je čul sleherno besedo. Kakor nož so mu mesarile srce njene izpovedbe.

„Prokleta . . .“ je siknil skozi zobe. „Ne bodeta me, ne bodeta . . . Za igračo, za vado sem bil tem vragom in jaz bedak sem verjel njenim pogledom, se klanjal njenim besedam. Prokleta . . .“

Sopihal je in stiskal pesti.

Da pa so tudi imeli hude izgube, priča to, da je ta bitka trajala dva dni in dve noči, čeravno sami le priznavajo izgubo treh torpedovk. Na Ruskem je sedaj pripravljeno na odhod novo brodovje. Ali bodo Rusi to odposlali v Vzhodno Azijo in še enkrat poskusili srečo na morju, se še sedaj ne ve. Miru skleniti Rusija baje noče, ampak se hoče še nadalje bojevati.

Moč ruskega brodovja.

V ti pomorski bitki so bile na ruski strani pod poveljstvom admirala Roždestvenskija sledeče ladje: I. divizija: štiri nove oklopnice prvega razreda: Knez Suvarov (na nji adm. Roždestvenski), Borodino, Imperator Aleksander III, Orel; II. divizija: štiri stare oklopnice pod poveljstvom podadmirala Felkerzama: Oslablja (na nji Felkerzam) Sisoj Veliki, Navarin, Imperator Nikolaj I; III. divizija: tri obrežne oklopnice pod poveljstvom podadmirala Nebogatova: General-admiral Apraksin (na nji Nebogatov), Admiral Senjavin in Admiral Usakov; IV. divizija: štiri oklopne križarke pod poveljstvom podadmirala Dobrotvorskija: Oleg (na nji Dobrotvorski), Admiral Nahimov, Dmitrij Donskoj, Vladimir Monomah; V. divizija: 23 manjših križark pod poveljstvom podadmirala Enkvista: največje: Aurora (na nji Enkvist), Svetljana, Izumrud, Žemčug, Almas, nadalje 18 pomožnih križark, med njimi najnamenitnejše: Dnjepr, Rion, Kuban, Rus, Ural in Terek. Brodovje torpedovk: Bravji, Bedovi, Bezuprečni, Blestjaski, Bodri, Bistri, Bujni, Bojki, Pronžiteljni, Prozorljivi, Grozni, Gromki, Gromjaski, Rezvi in Britki.

Ruske izgube.

Od teh je, kakor pravi japonsko poročilo, izgubljenih za Ruse vseh osem oklopnice, tri oklopne križarke, tri obrežne oklopnice, večina pomožnih križark in slabejših ladij. Japonci so ujeli sledeče ladje: Orel, Imperator Nikolaj I, General-admiral Apraksin, Admiral Senjavin in Bedovi. Potopile se so: Knez Suvarov, Borodino, Imperator Aleksander III, Oslablja, Sisoj Veliki, Navarin, Admiral Usakov, Admiral Nahimov, Dmitrij Donskoj, Vladimir Monomah, Svetljana in Zemčug, Izumrud, Rus, Ural.

Koliko ladij se je rešilo?

Rešile so se: V Vladivostok: križarka Almas, ladja Orel in štiri torpedovke. V kitajsko lukko Vuzung je prišel prevozni parnik Korea, v lukko Šangai pa neka mala ruska križarka; v lukko Manila na Filipinih je prišel Admiral Enkvist na ladji Aurora, z njim sta pripluli križarki Oleg in Žemčug. Vse tri ladje so poškodovane.

Od admiralov sta ujeta: Roždestvenski in Nebogatov, o usodi admirala Dobrotvorskija še ni nikakih poročil. Najbrž je z generalom En-

kvistijem v Manili, kjer je tudi njegova ladja Oleg. Admiral Felkerzam je dva dni pred bitko na svoji ladji Oslablja umrl.

Poročilo o bitki.

Neki poročevalec lista „Daily Telegrapha“ se je udeležil pomorske bitke. Brzjavko je odposlal 29. maja zvečer iz Moji. Poročilo se glasi: Rusko brodovje se je pojavilo v soboto zjutraj, 27. maja v japonskih vodah, ko je plulo skozi Bašičesto. Poveljujoči admiral je nameraval razpršiti japonsko brodovje in je zato poslal nekaj križark, da so iz Saishintana opazovale čušimsko cesto. Rusko glavno brodovje je spremenilo svojo smer, kakor da bi se hotelo vrniti v Baši cesto, toda v soboto, 27. maja je plulo ob 5. uri zjutraj s hitrostjo 12 vozlov skozi Korejsko cesto v vodah Ikijskega otoka. Ob istem času je zapustilo združeno japonsko brodovje svoje opiralšče. En oddelek je imel nalogo potisniti Ruse proti Ikijskemu otoku. Rusi so nam pluli z vso parno silo in vsaka ladja je razvila največjo hitrost. Brodovje je napravilo veličasten utis. Rusi so pluli po močnem morskem toku, ki valovi okoli Iki in so se potem obrnili proti severu. Kar so Japonci, pripravljeni na boj, odposlali svoje pomožno brodovje proti isti smeri, da je zastavilo Roždestvenskemu pot. — Sedaj se je pričela velika bitka. Togove ladje so se gibale z največjo hitrostjo. Kmalu so Japonci obstreljevali Ruse od vseh strani. Prizor je bil grozen. Gromeli so velikanski topovi petdesetih vojnih ladij, Rusi so odgovarjali, obe dve brodovji pa sta se vedno gibali. Rusi so morali spremeniti svojo prvotno smer. Roždestvenski je bil v par urah premagan, ker je imel eno sovražno divizijo pred seboj, drugi dve pa ob straneh. Ni imel ne ene poti, kjer bi se mogel rašiti in je prišel v zasedo, ki so jo Japonci pripravili zanj že takrat, ko je bil odplul iz Madagaskarja.

Japonci so takoj spoznali trenutek, ko je ruski admiral ogibal, kam naj krene in so pri tej priliki podvojili svojo moč. Jeli so strohovit obstreljevati rusko brodovje. Vsi topovi ladij so bili namerjeni proti baltiški eskadri. Nad morjem so ležale goste in dolge proge dima, neprestano ožarjene od ognja topov. Prizor je bil veličasten in pretresljiv. Med 3. in 5. uro se je potopila ena ruska križarka in „Kamčatka“. Na „Kamčatki“ je bil ves krov kup razvalin. Sedaj je nastal med ruskim brodovjem nered. Ladje se sploh niso držale nobene smeri in nobene lege, ampak so križale sedaj proti zahodu, sedaj proti vzhodu. Sedaj so se Japonci približali. Ogenj japonskih topov je sedaj postal strahovit in poguben, kajti japonske ladje so streljale od blizu. Sedaj so Japonci spoznali, da ruske

ladje nimajo nobenega enotnega vodstva več (takrat je že pal Roždestvenski). Pritisnili so na brodovje z najhujšo silo in so gnali večino ruskih ladij proti obali. Ta boj je trajal dne 27. maja, ki je bil začetkoma precej meglen, do 7. ure zvečer. Sedaj je poizkušalo rusko brodovje pluti proti severozahodu; veter je ponehal in nastopila je krasna noč, Korejske vode, ki so sicer valovite, so bile gladke in mirne. Ko je napočila tema, se je še vedno rusko brodovje pomikalo proti severu, toda mogočno japonsko brodovje je bilo razporejeno v črti ob ruski vrsti in je namerilo na baltiško brodovje vse svoje topove.

Ob 8. uri so začele delovati japonske torpedovke in torpedolovci. Togo je pogнал naprej vso svojo torpedno brodovje. Morje so razsvetljevali metalci luči, torpedovke so švigale semtertja, japonske križarke pa so jih varovale s tem, da so obstreljevale s težkimi topovi in granatami tiste ruske ladje, ki so jih torpedovke napadle. Ob 2. uri zjutraj je bil torpedni boj najhujši. Torpedovke so se kar po več skupaj v eni vrsti s svojo velikansko hitrostjo pognale proti ruskim ladjam, spremljalo je njih pogubonosno delo streljanje iz japonskih vojnih ladij. Rusi so obstreljevali torpedovke, toda zadeli niso skoro nobene, lastnih torpedovk pa so imeli kaj malo, medtem ko so japonske z rušilci vred spuščale torpede v ruske ladje in eno za drugo potapljaie. V eni noči so se potopili „Aleksander III.“, „Oslablja“, „Navarin“ in še neka druga bojna ladja in trije topniški čolni. Rusom Japonci niso dali počivati ni trenotek. Ko je napočila nedelja, se je japonsko brodovje še bolj približalo ruskemu in ga je potisnilo na zahodno obrežje Magate. Boj je trajal še celi dan, Rusi pa niso imeli nobene luke, kamor bi si šli odpočivati in popravljati svoje poškodbe. Druga poročila pripovedujejo, da so Japonci streljali neprestano iz vseh topov. Pri liankurtskih pečinah so Ruse obsuli z ognjem od vseh strani. Admiral Roždestvenski se je boril v središču, Nebogatov na levem, Fölkersam na desnem krilu. Japonsko brodovje se je začetkoma ustavilo tri milje pred ruskim. Trikrat je poiskusil Roždestvenski prodreti japonsko vrsto, pa ni mogel. Ko je Nebogatov prišel v nevaren položaj, mu je prišel na pomoč. Japonci so osredotočili svoj ogenj na admiralsko ladjo „Knez Suvarov“. Ko se je jel potapljati „Knez Suvarov“, je Roždestvenski stopil s svojim štabom na krov nekega torpedolovca. Grmenje topov je bilo tako strašno, da so se v mestu Jamaguhi, oddaljenem 28 morskih milj od vojnega pozorišča, tresle hiše. Kako so Japonci delali po natančno premišljenem načrtu, kaže kre-

„A še ni prepozno. Pokažem vam, da nisem to, za kar ste me imeli, ali me hoteli imeti. Pokažem vam, grdeži izdajalski . . .“

IV.

Gasilno društvo na Podlesju si je omislilo lastno zastavo. Na dan blagoslavljanja se je zbralo sila mnogo ljudi, radovednežev, katerih ne manjka nikjer in onih, katere je stvar zanimala, ki so se radovali tega koraka.

Sosedna društva so prihitela na dan slovesnosti v društvenih oblekah. Solnce se je kopalo v bliščečih čeladah ogromnih vrst, ki so stale druga za drugo. Človeku se je zdelo, kakor bi gledal celo morje samega jekla, samih vitezov, namenjenih v boj za domovino. Niso sicer nosili ti vitezi ogromnih mečev, ne težkih ščitov in sulic, pač pa je bil njih duh vitežki, njih um podoben mečem, njih ponos, da so Slavjani, težji in silnejši, kakor najtežji ščit. —

Stali so tako v nepreglednih vrstah, ti junaki naroda; v cerkvi se je pa darovala daritev h Gospodu vojskinih trum, da štiti pobožen slovenski narod.

Tisoče src se je danes povzdigovalo nad oblake s svojimi molitvami za narod Slave, za lastno kri. Z bučanjem orgel, s pevci so se mešale molitve: „O Bog očetov, ti narod nam ohrani . . . Sveta Devica“ pod Tvojo pomoč pribežimo . . .“

Zastava je pa stala nerazvita zunaj pred bliščečimi vrstami gasilcev.

Po končani sveti maši se je vršilo blagoslavljenje. Gasilci so stali v vrstah, ravni kakor sveče in nenavaden ponos jih je navdajal, lice jim gorelo svetega navdušenja. Kako je že rekel Stritar?

In ti moj rod? — Kjer sodijo usode narodov se, tam glas se tvoje ne čuje? trobojna tvoja kdaj zastava bode vihrala tam, kjer bojni bog kraljuje? Kdaj ti ponosno videl boš narode, ki spono nosiš zdaj oblasti tuje? — O, ne žaluj, če ti je kriva sreča, namenjena je tebi slava več!

Da, tako je rekel. Ali se bliža mar sedaj tisti čas? . . . O Bog, daj, da učakam tega dneva, da vidim vstajenje orjaka, da vidim moč svojega naroda . . . O Bog!

Ko so jeli razvijati zastavo, je postalo ljudstvo burno. Godba je zaigrala: „Hej Slovani . . .“ Glasovi trombe so odmevali veličanstveno in glave so se odkrile. Med blagoslavljenjem je zastava lahko plapolala, kakor bi skušal orjak svojo moč. Godba je pa svirala v srce segajočo: „Lepa naša domovina . . .“ Ljudstvo je komaj brzdalo svoja čutila . . .

Le gasilci so stali v dolgih nepreglednih vrstah z bliščečimi čeladami, podobni bogovom.

Dekan, ki je blagoslavljal zastavo, je bil v cerkveni obleki nekaj vzvišenega, kakor

apostol, kakor prikazen sredi valoveče množice. Njegov obraz je gorel, ustnice podrtovale, ko je začel:

Gasilci, sokoli naroda!

Današnji dan je nekaj velikega za nas, dan ponosa, dan, ki se ima zabeležiti v kroniko slovenskega naroda. Ko gledam te bliščeče vrste, vojaške in nedogledne, ko gledam to ljudstvo in njih goreče obraze, uprte žarne oči na novo blagoslovljeno zastavo, ne morem si kaj, da bi ne nal duška svojim čutilom. Spomin me vodi nazaj v one čase, ko so naši pradedi tudi stali tako v vrstah, še groznejših, stali v bran svoj in v bran vere in domovine. Ljudstvo slovensko, naši dedi so legli v grobe, rešili so svoje svetinje, prepustili je nam, z željo in zapovedjo, da jih mi čuvamo in branimo. Želja pokojnikov je sveta želja in podlež je oni, ki jo prelomi, nevreden, da biva med ljudmi, ker je oskrnil spomin pokojnikov. Oholi sosedi, ki ne poznajo svete zapovedi našega Gospoda, nas stiskajo, huje, kakor Turki in barbari, ter nam ropajo in teptajo naše svetinje. Zatrli bi nas radi, zatrli vero našo, jezik naš. Še grobov, v katerih spe naši junaki, nam ne puste, še te nam skrunijo. Mati naša, mogočna in lepa Slovenija, plaka in se ozira po svojih otrocih. — Spoštuj očeta in mater, da ti bo dobro šlo, je pisano, dragi moji, sam Bog je to zapovedal, in da boš dolgo

tanje Kamimurovega brodovja. Kamimura je bil v začetku z malim brodovjem odposlan proti jugu. Ko je plulo rusko brodovje mimo njega, se je hitro umaknil počasnejšemu ruskemu brodovju, ki je plulo naprej, se potem postavil daleč zadej za ruskim ladjevjem in čakal, da je napadel Ruse od spredaj admiral Uriu, ki je bil s Kamimuro dogovorjen in šel Rusom naravnost nasproti iz otoka Iki. Potem je prihitel Kamimura in z Urijem vred obstreljaval Ruse. Kakor se razvidi iz vseh poročil, je pripomogla Japoncem do zmage velika hitrost njihovih ladij. Japonske ladje so namreč vedno prehitale ruske ladje, ki so hotele ubežati, tako, da so se postavljale v primerni oddaljenosti pred rusko vrsto. En del brodovja so pa Japonci vedno puščali za seboj, da je obstreljavalo rusko brodovje v hrbtu.

Politični ogled.

Državni zbor. Predsedstvo državnega zbora sklicuje poslance k seji državnega zbora za dan 14. junija.

Zadružna zveza in kmetijska družba na Kranjskem sta se smatrali doslej kot nekaki nasprotnici. Iz krogov Zadružne zveze pa prihajajo sedaj vesti, ki izražajo željo, da bi Zadružna zveza in kmetijska družba hodili složno skupaj, ker imata obedve isti cilj, koristiti kmetu. Tako je prav!

Deželna kmetijska družba na Ogrskem je v svojem zadnjem zasedanju sklenila, da naj Ogrska skupno z Avstrijo sklene trgovinske pogodbe z drugimi državami in da se naj Ogrski dovoli, če tudi bi se kedaj ločila gospodarsko od Avstrije, prosti uvoz kmetijskih pridelkov v Avstrijo. Seveda, tako otroče neumna Avstrija pač nikdar ne bo, da bi se dala odpoditi od Ogrske, a na drugi strani ji šla v stiskah na roko! Ogrski kmetje potrebujejo Avstrijo, da ji lahko prodajajo svoje pridelke, za avstrijske kmete pa bi bilo boljše, ako bi se Avstrija in Ogrska gospodarski ločili in bi se zabranil uvoz ogrskim kmetijskim pridelkom. S tem bi naši pridelki mnogo na ceni pridobili.

Po slovanskem svetu. V Zagrebu je začela madžaronska stranka izdajati „Dnevni list“. Kakor hrvaški madžaroni, obljubljuje tudi ta list, da bo delal za hrvaško stran. — Pri ženitovanju nemškega cesareviča zastopa Rusijo veliki knez Mihael Aleksandrovič. — Po južni Dalmaciji, Bosni, Ercegovini in po Črni gori je bil dne 1. junija močan potres. Osobito Črna gora je hudo prizadeta. Mesto Skader je v razvalinah. — V Trstu je okrajni šolski nadzornik na šolski komisiji zagovarjal potrebo slovenskih šol v mestu Trst. — V Srbiji imajo zopet novo ministerstvo, na čelu mu je Ljuba Stojanovič, iz sredine samostalnih mladih radikalcev. Skupščina je razpuščena in volitve bodo dne 23. julija. — Moravski listi poročajo, da je naučni minister dr. Hartel odredil, naj bo češki jezik prihodnje šolsko leto na nemških moravskih gimnazijah obvezen predmet.

živel. Rojaki, ljudstvo slovensko! Te orjaške in čile vrste so priča, da premagamo vse in ugonobimo, kar stega grabežljive prste po naši lastnini. Ono izdajstvo, ki oklepa od vseh strani naš narod, našo domovino, zatremo. Naš Stritar je prerokoval že davno, da

ti rod moj, mili rod! ti hudobije,
sovraštva razdejal boš carstvo kletu.
Komu pač v prsih blažje srce bije,
komu za bratov srečo bolj uneto?
Ti boš pomiril smrtne razprtije,
prinesel ljudstvom bračoljubje sveto.

Govornik je moral obmolkniti radi silnega bučanja ljudstva. Zastava je skrivnostno zaplapolala.

„Predragi . . . Vidim vaše navdušenje, vidim vaše želje. Daj Bog, da bi ne ostale samo želje, ampak pokazale dejanja. Zastava, ona zastava, ki tako zmagonosno zaplapola nad vami, naj bo vaša. Pod njo se zbirajte, za njo pojdite . . .“

(Dalje sledi.)

Različni dogodki. Španski kralj Alfonz je obiskal Pariz. Ko se je dne 1. julija vračal iz gledališča, so španski zarotniki vrgli bombo proti njegovemu vozu, ki pa kralja ni poškodovala. — Sin nadvojvode Otona, nadvojvoda Karl Franc Josip pride kot poročnik dragonskega polka v Bilin. — Nemški cesarevič je pri slovesnem sprevedu, katerega je imel s svojo nevesto po Berlinu, povozil neko žensko ter jo smrtnonevarno poškodoval. — Francoski minister za zunanje zadeve Delkasé je dal svojo ostavko. — Nemškega kancelarja grofa Bülova je povzdignil nemški cesar v knežji stan. —

Dopisi.

Sv. Ilj v Slov. gor. (Nesramna nemška kultura.) Pokazali so se nam v pravi luč, — ti nemški kulturonoši. Ne zmenili bi se niti za nje, pa sami nas k temu silijo. Kaj nas briga vse njihovo hajlanje in tuljenje, samo naj nas puste na miru! Pa ravno tega ne morejo! In to je, česar jim ne moremo odpustiti. Imeli so na praznik Vnebohoda v kobači svojo šulferajnsko slavnost. Razpošiljali so velikanske lepake. Dobro pa Helčl ve, da mu domačini ne grejo na na lim, zato je kar zapovedal vsem nemškim in nemškutarskim društvom, da se morajo stavnosti udeležiti. A mož se je zopet prepričal, da njegova beseda le ni vsemogočna. Prišli so različne baže hajlovci posebno iz mesta. Veliko večino so imele ženske in otroci. Če bi jih sodili po obnašanju, bi lahko rekli, da so bili večinoma črevljarski učenci in pomagaci.

Kar so imeli v kobači to, nas nič ne briga. A ni jim bilo dovolj, da so nas izzivali z izdajskimi frankfurtaricami, ni jim bilo še tudi dovolj, da so nas dražili s svojim divjim hajlanjem — vse to jim je bilo še premalo. V mraku so šli v gručah iz kobače in šli so izzivat mirne Šentiljčane. Ko pridejo mimo gostilne, kjer se je slovensko pelo, zažene eden izmed njih kamen v okno; šipa se je razdrobila in kamen je priletel v hrbet pri mizi sedečemu gostu. Šli so potem v drugo gostilno, kjer so pobili več čaš. Nazaj grede so tulili po živinsko. Srečala sta jih gospod in gospa, ki sta se vračala mirno domu. Gospa jih lepo pozdravi, a nemški nadutež se grdo zareži nad njo. Ko gresta naprej, prileti za njima zopet kamen in zadene gospo v nogo. Taka je tedaj nemška omika, takšna je takozvana nemška kultura. Kdo torej izziva, vprašamo Helčna, ki misli, da je on prvi angel miru tukaj med nami. Naj še pripomnimo, da se Slovencev nikdo ni ganil, pustili smo jih čisto pri miru. Ali pa bode vedno tako ostalo? Tega si ne moremo lahko misliti. Pri tako divjem izzivanju mora vskipeti kri tudi sicer najbolj mirnemu človeku. Tudi najbolj miren človek ne more dolgo ostati hladen poleg takih nesramnosti. In kdo bode kriv, če pride kedaj do resnih nemirov? Na to naj odgovori Helčl, vodja nemške šole in direktor kobače. Saj je v svojem govoru neki prav resno povdarjal, da Slovenci morajo izginiti, potlačil jih bo pa sam nemški „bog“.

Kdo je ta „nemški bog“, sicer ne vemo; pa če se ne motimo, bo menda to sam pravcati Luter. Zato je tudi Helčl povabil za glavnega govornika nemškega luteranskega pastorja iz Maribora. Povsod se je tedaj govorilo: Luter pride v Šentilj! Ta Helčlova predznost pa je ljudi tako razkačila, da je tudi veliko takih ostalo doma, ki sicer radi gredo v kobačo. No, Luter sicer ni prišel, gotovo je bolj pameten kakor Helčl. A nekaj moramo tukaj pibiti. Kaj je neki Helčl nameraval s tem, da je povabil luteranskega pastorja? Brez namena se to gotovo ni zgodilo. Ali še morebiti hoče med nas zanesti verski boj? Povemo mu, da tukaj zadene še na hujši odpor. Po dolgoletnih bridkih izkušnjah smo Slovenci dobro utrjeni v boju za svoje narodne pravice, a še bolj bomo se znali po-

tegniti za našo in naših očetov sveto vero. Helčl, pomni: Luter je že tam, kjer ni muh, in tudi po tebi ne bo več ne duha ne sluha, a naša narodna zavest, posebno pa naša vdanost sveti katoliški veri, ne bo minila nikdar. Helčla in njegove kobače pa ne bo rešil niti Luter niti drugi nemški preroki in bogovi! Z Bogom za narod!

Sv. Jurij ob Ščavnici. (Bračkovci in pl. Rainer.) Jurjevška šola je dobila novega šolskega ogleda, jamičkega Slaviča. To vam je mož, ki si šteje v največjo čast, da sme biti Wratschkov ljubljenec. Ta čudak bi vse odličnejše službe sam rad imel. Wratschki z voza pomaga in kadar ga Slanovka dobro nakrmi, mu gor pomaga, „rihtar“ bi rad bil itd. No zdaj so ga „foter“ Wratschko pri skrajno neprijetnem Rajnerju priporočili, da ga je postavil čez šolo. Slavič ogleda pri Sv. Juriju, Matjašič pri Sv. Duhu, ljubeznjiva brata, na katera sme Wratschko ponosen biti! Za živinskega ogleda že „pašeta“, za šolskega ne! Mislimo pa, da se slavno jurjevsko učiteljstvo „velikega“ Slaviča ne boji.

Dne 29. maja je „slavni“ okrajni zdravnik Varda otrokom jurjevške fare osepnice vcepljal ali „koze stavil“. Dozdaj se je to vršilo v gostilni gospe Trstenjakove v Vidmu, letos je pa nebodigatreba Rainer za to odločil Slanovkino gostilno na Jamni. Zakaj neki? Ja, Slanovka je velika častilka Wratschka, gospa Trstenjakova pa neče biti! Narodne matere, drugo leto ne ena ne nesi svojega otroka k Vardovim „kozam“, ako se vam ne določi zato narodna gostilna, šola ali druga poštena hiša!

Jurjeviški narodnjaki! Tako delajo z vami tisti, ki bi vas po svoji službi morali čislati, tako vas zaničuje slavni Rainer, ki se od vašega davka živi! Klin s klinom! Oni vam tako usiljujejo bračkovce, vi jih pa pri vsakršnih volitvah prisilite, da bodo tihi! Pred vsem z bračkovci ven iz občinskih zastopov! Torej pa narodni volilci okoslavske, terbegovske in galuške občine, na noge! Vsi na volišče, za pol dneva naj vas ne držuje ne delo ne drugi oziri! Kateri dajete pooblastila, dobro jih napravite in vprašajte izvedence, če so prava! Zvunski narodni posestniki v teh občinah, naj se vam ne vnoža pot k volitvam! Drug drugega navdušujte! Ne gre se za osebe, gre se za vašo čast, gre se za dobro stvar! Tu ne kaže rok križem držati; neznačajnost je reči: „saj bo tudi brez mene minilo“; narodni izdajalec je, kdor s svojo odsotnostjo pomaga bračkijancem do vlade! V zasebnem življenju pomagajte tudi štajercijancem, če so v potrebi, a pri volitvah si morate biti nasprotniki, oni so vaši sovražniki, vi bodite njihovi. Zakaj bi peščica nemškutarskih bračkijancev vladala dične slovenske občine!

Iz Ciglenc pri Vurberku. (Smrt. — Našim štajercijancem.) Pred kratkim smo pokopali spoštovanega posestnika Jožefa Dvoršak, kateri je s svojo drugo ženo obhajal zlato in biserno poroko. Po biserni poroki je še živel štiri leta. Umrl je blizu devetdeset let star. Bog mu daj večni mir in pokoj!

Sedaj se je natančno izvedelo, da v Ciglence prihaja ptujski „štajerc“. Tukaj naznamim slabe nasledke te strupene krote. Bil je mali posestnik, kateri je na svojem posestvu lepo gospodaril in s svojo ženo mirno živel. Kakor hitro pa je začel ptujskega „štajerca“ brati, udal se je žganjepitju in dne 31. velikega travna se je obesil v hlevu. Pri sebi je imel ptujsko giftno krote.

Tudi v dve drugi hiši, katere sedaj ne bom imenoval, prihaja ta grdoba. V eni teh hiš so mali in odrasli otroci. Najbrž hočeta oče in mati vzgojiti svoje otroke po štajercjevem receptu. Dobro vam je znano, koliko hudega napravi. Varujte se torej slabih časnikov, tako kakor strupenega gada. In zakaj? Le oglejte se malo naokrog, kaki so pristaži

„Štajerca“. Nekateri sedijo v luknjah kot morilci ali goljufi, drugi si pa sami vzamejo življenje. Le oglejte si obravnave pri okrajnih in okrožnih sodnijah, kjer boste videli sadove hujskanja in psovjanja nemškutarskega „Štajerca“.

Popotnik iz Spodnjega Dupleka.

Oplotnica. (Zopet občinske volitve.) V Oplotnici bo 19. t. m. nova volitev občinskega zastopa, ker je bila ona z dne 31. januarja t. l. v Gradcu razveljavljena in sicer zato, ker naši modri Nemci niso vseh davkov prav v tri dele razdelili. Vsled tega tudi volitveni zapisnik ni bil pravilno sestavljen. Tožili so tudi naši zagrizeni nasprotniki več Slovencev, med temi tudi g. župnika, da so oni krivično postopali pri agitaciji. Državni pravdnik je vse to natanko preiskaval in neki našel, da dotični ljudje ne bodo obsojeni na vislice, tudi ne bodo kaše pihali, ne globe plačevali in tudi ne volitvene pravice zgubili, ampak zopet bodo šli v vojsko zoper naše verske in narodne nasprotnike. Drugo vprašanje pa je, kako bo sodil državni pravdnik dejanja onih oplotniških Nemcev, ki so bili od naše stranke toženi. Svet naj spozna, kaka so ti ljudje in s kakimi sredstvi delujejo proti nam! Oni so volilce z denarjem in obljubami podkupovali.

Dozdaj so se naši sovražniki pred volitvami posluževali nove cerkve in novega župnišča. Strašili so volilce z ogromnim plačilom župnikovih dolgov, a zadnja leta to ni več vleklo. Sedaj pa imajo drugo debelo neresnico in s taisto bobnajo starejši možje, kakor g. Jonke st., Makovšek st., Obrul i. dr., da je g. župnik kriv, ker naše nove orglje že par mesecev molčijo in imamo sedaj tudi po nedeljah in praznikih le veliki petek brez orgljanja in petja. Toda vzrok je čisto drugi. Občina oplotniška noče že devet mesecev plačevati orglarju obljubljenega nagrade in načelnik konkurenčnega odbora, Jonke st., je sam orglarju rekel, naj orglarijo pusti, ker mu ne bo več plačeval. Kolikor namreč najdemo zapisano, se je v Čadramu l. 1820. po zastopnikih cele fare učitelju kot orglarju prostovoljno obljubila vinska in pozneje tudi žitna brnja. Ona je obstala do leta 1884. Tačas je pa g. nadučitelj Št. Malenšek kot orglar obično prosil, da mu namesto prostovoljne brnje najraje daje 120 fl. letne nagrade, drugače ne bo več orglal in ne bo več brnje pobiral. Ta prošnja imenovanega se je uslišala, toda župniku se to ni naznanilo, čeravno spada v cerkveno službo. Vsled pritožbe na c. kr. okrajno glavarstvo došel je g. župniku ta le dopis:

Častiti župni urad v Čadramu. Podpisani si jema čast, čast župnemu uradu naznaniti, da je obč. odbor v seji dne 20. t. m. sklenil prostovoljno brnjo orglarju čadramske fare odkupiti, ter orglarju ove fare gotovo stalno plačilo iz občinske blagajne vdeleženih občin Oplotnice, Okoške in Bohine ustanoviti in sicer za sedaj 120 gld., katero plačilo se zamore po razmerju časnih okoliščin po dogovoru vdeleženih občin primerno povišati oziroma znižati. Pravica zastran podelitve orglarske službe, oziroma odpust orglarja, ostane skoz ta sklep g. župniku čadramske fare neskrajšana. Čast. župni urad izvoli se temu sklepu pridružiti, v nasprotnem slučaju pa v 14 dneh pritožbo pri podpisnem obč. uradu vložiti. Obč. urad Oplotnica, dne 27. nov. 1884. Fr. Kunej m. p.

Dvajset let je občina to pismo dano obljubo držala, sedaj pa naenkrat odrekla, ker g. Jonke ni že pred tremi leti po dolžnosti zneskov na vsakega davkoplačevalca pravilno razdelil in jih iztirjal, temveč je to za tri leta skupaj storil. To se je zdelo nekaterim preveliko. Pri nas se je imenovana brnja za župnika in cerkovnika l. 1888. odkupovati začela. Ker je pa neki pisar celjskega okrajnega glavarstva dotični zapisnik krivo prepisal in namesto za cerkovnika pristavil za orglarja in cerkovnika, sedaj prerokuje tudi g. Jonke sam, da je župnik dolžan orglarja plačevati.

Volilci, na krov tedaj in v boj proti onim, ki delajo škodo naši občini. Sramota bi bila, da bi bili mi vedno podlaga ptujčevi peti! Bodimo lastni gospodarji v naši lepi občini! Proč s privandrovcem in njihovimi privrženici!

Novi grad (Castel-nuovo). (Pismo iz boka kotorske.) Cenjeni g. urednik! Gotovo še niste dobili dopisa od nas iz južne Dalmacije, posebno iz kotorskega zaliva, kjer smo že na črnogorski meji. In vendar nas je dosti Slovencev tudi tukaj, ki služimo pri trdnjavskem topničarskem polku št. 5. Čeprav smo pomešani z Italijani, Nemci in Hrvati, ostanemo neomahljivi Slovenci za vselej. Z veseljem čitamo „Slovenski Gospodar“ in „Naš Dom“, ki sta nam takorekoč daljna prijatelja.

Da bi pripovedoval, kako je pri vojaki, pri trdnjavskem topničarstvu, posebno tukaj na obalih Jadranskega morja, tega mislim, da mi ni treba, saj je dosti cenjenih čitateljev, ki so že pred nami tukaj služili in dobro vedo, kako je.

Romantična in lepa je boka (zaliv), kakor na svetu malo takih. Potovalci (letoviščarji) in mnogi radovedneži, ki prihajajo sem, jo primerjajo z napolskim zalivom. Proti jugu sinje Jadransko morje, proti severu veličastne gore s svojimi sivimi skalami in groznimi prepadi. Zelo zanimiva je tukaj narodna noša, katere se pa večinoma le nižji sloji poslužujejo.

Podnebje je zelo milo in se lahko primerja z onim v južni Italiji in Siciliji. Zime sploh ne poznamo, zato se pa ta kraj posebno priporoča vsem tistim, ki bolehalo na plučah.

Poletje je skoro tropično. Rastlinstvo — kar ga sploh je — je bujno. Smokve, pomaranče, rožiči, oljke, lavorike, ja, celo palme rastejo tukaj. Ob sobotah je po vseh dalmatinskih mestih tržni dan. Ob teh dnevih pridejo seljaki iz njihovih gor ter prinesejo svoje pridelke in izdelke na sejem; iz bližnje Ercegovine v svoji pisani noši, Albanezi iz Skadra, Črnogorci, vsi visoke rasti, širokopleči, temne zagorele kože in jasnega pogleda. Danes, ko to pišem, je prvega rožnika, smo imeli zjutraj ob 5. uri 40 minut precej močen potres, ki je trajal kakih 40 sekund. Najprvo smo začuli votlo bobnenje in že se je začelo zibati; sunki so se čuli od juga proti severu. Škode ni bilo nikakšne, ljudje so hladnokrvno tudi med potresom sedeli in pili kavo ter pušili svoj čibuk.

Vročina je začela mogočno kraljevati, imamo vsaki dan od 38—40 stopinj toplote, in hočeš ali nočeš, moraš se potiti, da ti kar oči zaliva. To seveda ni čudo, ker po tri do štiri mesece ne pade kaplje dežja in to v poletnem času, da se vse takorekoč pali in gori pod nogami.

Pisal bi še več, a bojim se, da bi romalo v koš in tudi mi ne dopušča čas, zato kličem vsem cenj. čitateljem mili „z Bogom“ in na kmalu svidenje.

Trdnjavski topničarski vojak.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Osebnosti. Pravni praktikant pri c. kr. deželnem sodišču v Gradcu g. F. Lašič je imenovan avskultantom. — Davkar v Celju g. Franc Kristl je prestavljen v Gradec.

Poročil se je v sredo, 31. majnika v cerkvi sv. Avguština na Dunaju conte Aleks. Economo, rimski grof, z gospdč. Eleonoro Glaser, hčerjo našega rojaka dr. Karola Glaserja, ravnatelja v Ogrskem Brodu na Moravskem.

Odvetniške vesti. Posle umrlega odvetnika dr. Jožefa Namesnigga v Ljutomeru je prevzel začasno tamošnji odvetnik g. dr. Karol Grossman.

Potrjen zakon. Cesar je potrdil zakon, s katerim se lahko podaljša davčna prostost

po potresu poškodovanih hiš na Kranjskem in Stajerskem za 25 let.

Mariborske novice. Kočarici Weber in Peitler iz Rač pri Mariboru sta prodajali že dalje časa mariborskim kramarjem klobase, ki sta jih polnili mesto s svinjskim s konjskim mesom. Bili sta zato obsojeni vsaka na mesec dni zapora. — Mariborski Nemci so k slavnosti pesnika Schillerja vsadili v mestnem vrtu takozvani Schillerjev hrast. To drevo je minoli teden neka zlobna roka popolnoma zlomila. Nemški listi, posebno Marburgerca sedaj nesramno obrekujejo Slovence, češ, da so ti ta zločin storili. Ta ničvreden protestantski časopis pa ima še to drznost, da piše: „Tisto noč je nekdo videl v mestnem vrtu nekega slovenskega doktorja.“ Nizkotno je tako natolcevanje človeka, ki se ne more braniti, ker ga ta zakoten listič ne imenuje. Pa saj gotovo tudi nobenega imena ne ve, ampak samo iz zlobnosti tako piše. Bržkone so Nemci sami to storili, da sedaj lahko zopet prav grdo udrihajo po Slovenceh.

— Pri peku Tinauerju je poneverila raznašalka kruha Marija Terschowitza okoli 10 K. Zaradi tega bo sedela osem dni. — V Mariboru se še vedno niso Nemci zjediniili zaradi volitev v državni zbor. Nemško-nacionalci trdno držijo Pfrimerja, vsenemci pa Wastijana. Zadnje nedelje je sklical mariborski župan shod, da bi se zjediniili na enega kandidata, toda bilo je brezuspešno. Sedaj bosta stopili obe nemški stranki v volilni boj.

— Pri zadnji občinski seji, dne 7. t. m. se je ugovarjalo proti temu, da se nastavlja v Mariboru pri c. kr. uradih večinoma (kar ni res!) slovenski uradniki, in se s tem daje nemškemu mestu Maribor nehote slovensko lice. Tega pa ne pomislijo ti nestrpni meščani, da ti uradniki niso samo za mesto, ampak v prvi vrsti za okolico, ki je popolnoma slovenska in ima toraj pravico zahtevati slovenske uradnike. Nadalje so ugovarjali proti temu, da se prebivalcem mesta razpošiljajo dvojezične tiskovine, čeravno so nemški izpolnjene. Zaradi tega se je pritožilo na občino več meščanov, med temi tudi trgovec Martinc, ki je že bržkone sit slovenskega denarja in noče več jemati od Slovencev denarja. Tudi znani Franc Girstmayer je bil podpisan na ti pritožbi. Ti celi ali na pol Nemci se takoj pritožijo, če dobijo dvojezične tiskovine, naš kmet se bi pa ne smel pritožiti, če dobi popolnoma nemške, katerih niti ne razume. Ti zahtevajo popolnoma nemške, mi pa popolnoma slovenske. Kar je za jednega prav, mora biti tudi za drugega. — Pri ti seji so tudi povedali, koliko ima Maribor dolgov. In sicer 7,869.195 K 89 v torej skoro 8 milijonov kron. To je velikanska svota! Če pomislimo, da ima mesto 25.000 prebivalcev, pride na vsako osebo v Mariboru, naj bo odrasel ali pa otrok, okoli 312 K dolga. Naj bi se rajši gospodje brigali za občinsko gospodarstvo in tuhtali, kako ga bodo zboljšali, namesto da pri svojih sejah kujejo samo naklepe proti slovenskemu jeziku in narodu. Na čelu občine stoji dr. Schmiderer, ki je istočasno tudi načelnik okrajnega zastopa mariborskega. No, če bo tam tudi tako lepo gospodaril, kakor v mestnem zastopu, potem si bodo tisti slovenski nezavedneži, ki so volili njega in njegovo stranko, še lase popipali. Seveda različna nemška hujskarska društva kakor sūdmarka, šulferein in študentenheim se morajo podpirati s tisočaki, na drugi strani se pa delajo dolgovi na milijone. To je tisto hvalisano nemško gospodarstvo, o katerem vedno piše „Štajerca“.

Na c. kr. okrajno glavarstvo v Mariboru stavimo danes v imenu okoliških kmetov javen poziv. Že večkrat je c. kr. okrajno glavarstvo izdalo na županstva ukaz, naj se ljudstvo opozori, da se mora posluževati samo novih mer. A ostalo je vedno samo pri ukazu, ali se pa ukaz od županstev in od ljudstva izvršuje, na to nihče ni pazil. Tako je n. pr. pri mleku. Vedno se še nahajajo nezavedni ljudje, ki prodajajo mleko v mesto po stari meri, in delajo s tem sebi

škodo, a drugim nepotrebno, občutljivo konkurenco. In da se ta konkurenca odpravi, pozivljamo slavno c. kr. okr. glavarstvo, naj pazi na izvrševanje svojih ukazov glede novih mer ter brani ljudstvo gmotne škode.

Dirka v Mariboru se je vršila dne 1. t. m. Darila so dobili sledeči konji iz Spodnje Štajerske: pri prvi vožnji kobilica „Caca“ iz žrebčarne Turniš pri Ptujju prvo darila, kobilica „Minka“ g. Antona Petovarja iz Bunčan četrto; pri drugi vožnji: kobilica „Dornröshen“ Franca Vollgruberja iz Celja; pri tretji vožnji: kobilica „Minka“ g. A. Petovarja prvo darilo, kobilica „Milica“ g. A. Bežana drugo, kobilica „Slavka“ g. A. Bežova četrto in kobilica „Lucela“ g. M. Šalamona iz Leskovec peto darilo; pri četrti vožnji: kobilica „Dornröshen“ drugo darilo; pri peti vožnji: skopljeneček „Simandi“ in kobilica „Turi-Tari“ iz žrebčarne Turniš pri Ptujju drugo, kobilica „Sherry“ in „Pototte“ g. Högenwartha iz Ptujja tretje darilo.

Notarijat v Mariboru. Kakor smo že poročali, je umrl mariborski nemški notar Rajdinger in je prevzel začasno njegove posle slovenski notar dr. Firbas, ker ni nobenega drugega notarja v Mariboru. Zaradi tega so zagnali nemški listi in nemška politična društva grozen krik, da je prevzel pisarno nemškega notarja slovenski notar, četudi samo začasno. Sedaj hočejo imeti v Mariboru za notarja hudega nemškega moža in strastnega nemškega petelina. Ker je pa med Nemci več strank, katerih vsaka se smatra za bolj nemško od druge, zato tudi hoče spraviti vsaka stranka moža iz svojih vrst za notarja v Mariboru. Naša ljuba vlada je pa v hudi zadregi, kateri stranki bi ustregla, da bi se ne zamerila drugi. Cela stvar bi bila zelo smešna, ako bi ne imela za nas Slovence in za politično poštenje bridke osti v sebi. Vidi se namreč v tej zadevi, da se ne gleda ne na zmožnost, ne na službeno starost in ne na zvestobo nasproti državljanskim osnovnim zapriseženim zakonom, ampak na moč politične stranke, h kateri pripada prositelj.

Predrznost Nemcev ni samo na Štajerskem nezno, ampak tudi na Kranjskem postaja v zadnjem času, ko so se liberalni Slovenci zvezali z Nemci in jim tako pomagali do večje veljave, vedno bolj občutljiva. To se je pokazalo dne 1. junija v Domžalah pri Ljubljani. Peščica priseljenih ljudi je privedila v Domžalah v posmeh slovenskemu ljudstvu vsenemško veselico. Plapolale so frankfurtarice in klicale se je bajl. Ker so se domžalski Nemci sami čutili preslabe, so poklicali tudi nemško fakinažo iz Ljubljane in in drugih mest na veselico. Slovensko ljudstvo v Domžalah je zahtevalo, naj nemški priseljenci odstranijo frankfurtarice. Sedaj je začela posebno povabljená fakinaža zmerjati in izzivati slovensko ljudstvo z besedami: šufti, psi, barabe... Kazali so Slovincem revolverje, ki jih imajo zanje pripravljene in metali kamenje. Prišlo je do spopada, a orožniki, namesto da bi branili in ščitili napadene Slovence, so ščitili Nemce in naskočili Slovincem z bajoneti ter trikrat na nje ustrelili. En slovenski delavec je bil od bajoneta ranjen. Med slovenskim ljudstvom na Kranjskem je sedaj veliko razburjenje. Najboljši odgovor na nemške predrznosti je, da Slovenci s svojo lastno podvzetnostjo zabranijo Nemcem naseljevanje v naših krajih.

Št. Ilj v Slovenskih goricah. Posestnik Jožef Enčič pd. Eferl v Selnici je vozil v torek listje za steljo. Po nesreči se voz prevrže in pade na voznika. Predno je sinček mogel doklicati pomoč, se je Enčič zadušil pod vozom. Rajni je bil priden gospodar in vrl narodnjak. Mohorjeve knjige in „Slov. Gospodar“ je v hiši, odkar izbaja. Star je bil šele 35 let in zapuščá ženo in tri majhne otroke. N. v m. p.!

Sv. Andraž v Slovenskih goricah. Občinske volitve smo imeli 21. m. m. Izvoljeni so sami vrli narodni možje. Za župana smo si izvolili spoštovanega posestnika Franca Ilešič iz Vitomarc, ki že več

let vodi vestno svojo občino. Za občinske svetovalce so izvoljeni: Gregor Družovič iz Drbetine, Lorenc Hrga iz Hvaletine in Jakob Relc na Gibini. Ti možje in ostali odborniki so nam porok, da je občina v dobrih rokah. Hvala zato neustrašenim volilcem, ki so volili take može!

Od Sv. Jurija v Slovenskih goricah se nam poroča: Občinski odbor občine Malno je v svoji seji dne 28. maja sklenil, da se bode za naprej slovensko uradovalo. Vrlo! — V občini Partinja je bil izvoljen dne 5. junija za občinskega predstojnika vrl narodnjak Mihael Dolajš, veleposestnik v Partinju.

Sv. Rupert v Slovenskih goricah. V ponedeljek, dne 28. maja ob 9. uri dopoldne je začelo goret v Črmlenškaku, župnije Sv. Ruperta v Slovenskih goricah v listniku želarke Marije Kramberger. Ogenj se je naglo razširil in vpepelil tudi poslopje želarja Jožefa Novak. Oba posestnika sta bila sicer zavarovana, toda letošnje zavarovalnine nista vplačala.

V Dobrenji v Slovenskih goricah, župnija Št. Ilj, so dne 5. t. m. pri občinskih volitvah zmagali Slovenci. Tako je prav! Čast jim!

Kdo podpira „Štajerca“? V nedeljo, dne 4. junija so imeli Nemci v Ptujju svoj shod, na katerem se je predstavil kandidat nemške ljudske stranke podžupan Pfrimer iz Maribora. Ker je bilo navzočih tudi nekaj pristašev vsenemškega kandidata Vastiana, so mu seveda ugovarjali in marsikaj predbacivali. On je zakrivil, da je v Mariboru „Studentenheim“. Torej že Nemci sami sprevidijo, da so takšni zavodi nepotrebni. In še več drugih lepih reči so si povedali ti ljubi nemški bratci v brk. Seveda se je Pfrimer zagovarjal. Toda, glejte, s čim!? Rekel je, da je pokazal svojo delavnost za nemško stvar na Spod. Štajerskem s tem, ker je pridno podpiral „Štajerca“. Torej hud nemško-nacijonalec, bogat mariborski meščan in vinski trgovec, ud tistega mestnega zastopa, ki je še le pred nekaj dnevi pokazal svojo mržnjo do Slovencev s tem, da je prepovedal vse slovenske napise, tak človek je podpornik ptujskega „Štajerca“, ki piše, da je prijatelj slovenskega kmeta! Pfrimer se je celo bahal s podpiranjem „Štajerca“ in rekel, da je s tem dokazal svojo delavnost za nemško in obrtniško stvar! To je zopet nov dokaz, da je „Štajero“ nemčurški in kramarski list, tiskan samo za izdajice slovenskega naroda, tiskan za to, da dela med Slovinci zgago in prepir, da pohujšuje ljudstvo in ga hujska proti svojim lastnim bratom. Zato ga podpirajo naši najhujši nasprotniki!

V Janževem vrhu pri Breznem je umrl dne 3. junija tamošnji veleposestnik Janez Hirsman v 79. letu svoje starosti.

Kako se dela s kmetskim denarjem? Vsak posestnik mora plačati okrajne doklade, ki so dandanes povsod že precej visoke. Za to se zahteva od okrajnih zastopov, da varčujejo z denarjem. Nekaj nezaslusnega pa se je zgodilo v laškem okrajnem zastopu. Nemška večina, sestojéca iz tržanov in velikih obrtnikov je dovolila hujskarskemu društvu šulferajn podporo 200 K. Šulferajn ima namen vzdržati med nami narodni boj, in kmetje si morajo v laškem okraju ta boj z lastnim denarjem vzdržati! Vrzite od sebe, kmetje, tuji jarem!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Velikanski bal je hotel prirediti dne 28. maja gostilničar Kramberger v Župečji vasi. Šest muzikantov je igralo na vse pretege, meso je dišalo daleč naokoli, vino in pivo je stalo pripravljeno, lahkonomi natakariji so bili nastavljeni. Toda — gostov ni bilo. Šli so rajši v cerkev počastit Boga. Vrlo in pametno ljudstvo!

Premiranje bikov v Kozjem bo v ponedeljek, dne 19. junija ob 9. uri zjutraj, a ne kakor smo zadnjič poročali dne 29. junija. (Praznik sv. Petra in Pavla.)

Iz Kozjega se piše: Dne 28. majnika je vjel posestnik Franc Uršič na meji občin Lastnič in Sv. Peter v tolmu primeroma male Sotle soma, ki je tehtal iztrebljen 35 kil in jo bil nad dva metra dolg. Meso, ki je bilo jako okusno, je v par urah razprodal po K 1.40 kilo tukajšnji mesar Žane Kuželj.

Hrastnik. V petek je prinesla Sava k bregu truplo približno 60 let starega moža, ki je v našem kraju povse nepoznan. Ležalo je že kakih 10 dni v vodi in bilo čisto slečeno. Poškodbe na glavi dajo sumiti, da je bil ponesrečenec najprej oropan, ubit in vržen v vodo.

Koprivnica. Na tukajšnji pošti kupil sem na Križevu eno dopisnico, katere pa seveda nisem opazil, da je „Korrespondenz-Karte“ in ne dopisnica. Kedo bi si pa tudi to mislil, da bi se tukaj prodajale le samonemške poštné tiskovine, ker v celej župniji ne najdeš niti enega Nemca, razun poštnega opravitelja, o katerem bodem pa v prihodnje kaj več poročal, ako bode vsiljeval nemške tiskovine.

Od nekod. Neverjetno, a resnično je, da se še pri mnogih občinskih uradih v kozjanskem okraju uraduje v „blaženi“ nemščini. Za danes naj omenim samo Planinsko vas, kjer gospoduje dokaj brihtni Jasbez. Pred kratkem posljal je neka bolnišnica na to občino poizvedovalno polo za neko 12 letno M. Šalobir. Župan pa tebi nič meni nič, kar odgovori: „die ingenonte ganz unbekant nicht doher zustendig.“ Če bi bil g. Jasbez nekoliko pomislil, ali pa vprašal sorodnike, ki so v tej občini, bi bil lahko izvedel, da je oče te deklice posestnik na Dolu in stem prihranil mnogo dela občinskim uradom; a on je preveč nobel, da bi kaj poizvedoval.

Legen pri Slovenjgradcu. Dne 4. t. m. se je v navzočnosti občinskega zastopa slovesno izročila Matiju Pungartniku častna kolajna za 40 letno službovanje pri enem gospodarju.

Celjske novice. Veliki koncert „Celjskega pevskega društva“ dne 1. t. m., se je izborna obnesel. Petje je bilo krasno. Pri tretjem slovenskem raju, ki je sledil koncertu, se je razvila neprisljuna domača zabava. Najbolj je zanimala vse „Prleška kočá“. Bilo je v nji veselo, kakor v nebeškem „prikleti“. Tudi drugih zabav, kakor cvetlični in vinski šotor, kavarna, prodajalna za jestvine in sladšice, ni manjkalo, ki so donesle društvu lepe dohodke. — Celjski „Sokol“ je priredil dne 4. t. m. izlet v Šmartno v Rožni dolini. V gostilni pri „Pohorčki“ se je razvila živahna zabava.

Ponesrečena kuharica. V Celju je kuharica Helena Gajšek iz Št. Jurija prilila na ogenj špirta, da bi bolj gorelo. Steklenica se je razpočila in v hipu je bilo nesrečno dekle živa goreča baklja. Prepeljali so jo v bolnico, kjer bo skoro gotovo umrla.

Šoštanjske novice. Vodstvo hotela „Avstrija“ jo prevzel v lastno oskrbo gospod Fran Rajšter. Dne 12. t. m., na binkoštni ponedeljek priredi g. Rajšter na vrtu koncert „Šoštanjske narodne godbe“. Pričakujemo mnogo občinstva!

V Šoštanju se vršijo dne 15. junija t. l. občinske volitve. Mirno, možato postopanje neustrašenih boriteljev slovenskega trga Šoštanj je nam jamstvo, da je „zmaga naša“. Šoštanjčani so se obranili lansko leto viharja, obranili se bodo letošnje plohe in zasijala jim bode mirna bodočnost.

Slovinci iz Brežic in okolice so vendar postali enkrat siti vednega hujskanja od strani Nemcev in nemčurjev ter so se začeli ravnati po geslu Svoji k svojim! Nasprotni trgovci že to občutijo in pišejo Slovincem pisma, v katerih milo prosijo, naj zopet obiskujejo njih prodajalne.

V Sevnici ob Savi so našli delavci pri kopanju neke kleti glinasto posodo, v kateri je bilo nad 1000 raznih srebrnjakov iz 16. stoletja, kakor denar cesarja Maksimiljana I., Ferdinanda I. in raznih škofov. Denar je gotovo nekdo v oni dobi zakopal pred Turki.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je razposlala te dni vsem slovenskim društvom poziv, v katerem prosi, da sklenejo kolekovati vse svoje listine, pisma in dopise z narodnim kolekom družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, in da rabijo le ta kolek pri vstopnicah na vse zabavne prireditve, koncerte, besede itd. Vodstvo prosi najizdatneje podpore pri razširjanju novega dvavinarskega koleka vseh onih, ki jim je naša šolska družba pri srcu. Ta mala denarna žrtev donese Slovincem pač obilega sadu.

Gospodinjka šola e. kr. kmetijske družbe v Ljubljani je naredila izlet na Štajersko. Obiskala je graščinsko posestvo Waldeg, kjer je izborna svinjereja, sirarna in naprava za izdelovanje sadnega španjca. V Feldhofu so si ogledala dekleta vzorno perutinarstvo, parno pralnico in več drugih zanimivih priprav. Lepe vrtné nasade, vzorne hleve, mlekarno, prašičerejo in živinorejo so si ogledale v kmetijski šoli v Grotenhofu, prekrasne vinograde, pripravo za spravljanje sadja, kletarstvo in sadonosnike pa v sadjarski in vinarski šoli v Mariboru. Tukaj so tudi obiskale perutninarski zavod.

Poletne vojaške vaje naše vojne mornarice se prične 15. t. m. Vojna mornarica je razdeljena v tri divizije pod poveljstvom kontreadmirala Rippera, Pietruskega in Conarda. Ta eskadra bo popolnjena 5. t. m. z oklopnici „Monarch“, „Wien“ in „Budapest“. Vaje bodo trajale do polovice septembra. Konec vaj bo prevzel zapovedništvo vseh divizij admiral grof Montecucoli. Tekom tega časa bo tudi skupna vaja s četami na kopnem. Ta vaja se bo vršila v bližini Pulja.

Društvena poročila.

Vinska razstava. Kakor smo že poročali, se je sklenilo ob prireditvi „Velike slavnosti“ v Mariboru v prid družbe sv. Cirila in Metoda dne 2. julija t. l. razstaviti vina raznih slovenskih vinogradnikov Spodnjega Štajerja. Odbor opozarja vse vinogradnike na to točko in jih prosi, da se udeležijo s svojim lastnim pridelkom razstave. Naj ne zamudi niti jeden gospodar te prilike; zakaj zbralo se bode, kakor je pričakovati, na tisoče ljudi, ki se bodo gotovo zanimali za pristna domača vina. Vsakdo naj pošlje vsaj do 27. junija tri steklenice vsake vrste vina; na dveh naj se oskrbe etikete (ime gospodarjevo, letnik in vrsta vina); te buteljke se bodo postavile v vinski šotor v prid družbin; tu bodo lahko obiskovalci poskušali vina raznih krajev. Na tretjo buteljko naj se prilepi številka in se priloži v zaprtem kuvertu ime gospodarjevo z dotično številko in navedenim krajem. Te buteljke se bodo izročile posebni komisiji, ki bode vino ocenjevala po vrednosti. Priznalna pisma se bodo že na dan veselice dala na ogled. Slovenski vinogradniki iz Slovenskih gor, konjiškega okraja, Haloz in brežiškega okraja, porabite to priliko in razkažite v mnogobrojnem številu občinstvu svoje lastne pridelke! Vino in dopise o tej zadevi sprejema načelnništvo za prireditev te slavnosti v Narodnem domu.

Slovensko gospodarsko in izobraževalno društvo „Skala“ pri Sv. Petru niže Maribora sme s ponosom imenovati svojo veselico z dne 4. junija kot izborno uspelo. Mnogobrojno občinstvo se je odzvalo društvenemu vabilu ter prihitelo gledat in poslušat, kaj premorejo mlade moči. Vrlo kmetsko ljudstvo iz Št. Petra je bilo najbolj odlično zastopano, saj je bila predvsem zanj veselica prirejena, a tudi vrli slovenski bratje iz Jarenine, Hoč, Sv. Ruperta, Sv. Barbare itd., in osobito mariborski Slovenci so prišli v nenavadno velikem številu k svojim ljubim in dragim sosedom. Šentpeterski tamburaši so nas zabavali s svojim izvrstnim tamburanjem, društvo „Maribor“ nas je naslajalo s krasnim petjem, z njim je tekmoval slučajno sestavljen moški zbor. Slavnostni govor je imel g. kapelan Vračko iz Jarenine o pomenu in koristi bralnih društev. V imenu pododbora

kršč. soc. Zveze za Štajersko je pozdravil društvo g. urednik Korošec, v imenu jareninskih mladeničev g. Sekol, v imenu studeniškega izobraževalnega društva g. Čagrán. Govorila sta še nadalje tudi mladeniča Karmelc Janez iz Jarenine in Fluher I. iz Št. Petra. Mnogo zabave je tudi naredil srečolov. Narodna dekleta so prodajala šopke svežih cvetlic, ovite s trobojnico. „Skala“ na tak način prav lepo skrbi, da ostane Sv. Peter zares prava narodna skala pred vrati nemškega mesta.

Sv. Jurij ob južni železnici. Katolbralno društvo pri Sv. Jurju ob juž. železnici. priredilo je 1. in 4. t. m. veselico v obširnih prostorih Nendelnove gostilne. Na vzporedu je bilo tamburanje, petje in igra „Lurška pastirica“. Petje mešanega zbora in proizvajanje tamburaških točk je bilo izvrstno. G. Ocvirk, vodja petja in tamburanja, je zopet pokazal svojo spretnost v teh strokah. Mlademu umetniku želimo vstrajnosti in požrtvovalnosti, kakor do sedaj. Plačilo mu ne izostane; uspeh raste: bralno društvo se krepi, narod se budi. Igra „Lurška pastirica“, katero so narodni Jurjevčani od bralnega društva zahtevali, je gledalce presenetila. Nastopila so vrta kmečka dekleta. Četudi utrujena od napornega poljskega dela, pokazala so se v tej igri čila na telesu in bistra na duhu. Zdelo se je, ko smo zagledali Bernardko, kakor bi stala pred nami presrečna, resnična Bernardka iz Lurda. Dekle z vlogo Bernardke rešilo je svojo nalogo izborno. Teško vlogo neverne grofinje Eleonore pogodilo je prav dobro dekle iz Razkož. Sploh so si dekleta vloge tako modro razdelila, da je bila res vsaka na pravem mestu. Skrbna Barba, ukazujoča županja, proseča učiteljica in zatirane hčerke Eleonore, vse so svoje vloge izborno rešile, kar je občinstvo s priznanjem potrjevalo. Prireditelji se niso strašili nobenih žrtev, sedaj je ves trud plačan s častnim priznanjem, pa tudi gmotno si je društvo opomoglo, da bo lahko izvrševalo svoj namen. K temu je pripomogla obilna udeležba. Št. Jurčani so, kakor vsikdar, izpolnili svojo narodno dolžnost; Ponkovičani so prišli v velikem številu, pa tudi Teharčani in Drameljčani so se divili nad vrlostjo Št. Jurske mladine. Na vspeh naj zre bralno društvo s ponosom. Vrlo naprej, da se zopet vidimo pri kaki zabavi!

Gornja Radgona. Veselica, ki jo je priredilo kmetijsko bralno društvo v Gornji Radgoni dne 28. maja, se je obnesla izvanredno sijajno. Pri krasnem vremenu so prihajali radovedni gledalci od vseh strani, domačini in mnogobrojni sosedi od Kapele, Sv. Jurija ob Ščavnici, Sv. Ane, da celo od Sv. Lenarta itd. Velikanska dvorana je bila, kakor zmiraj, do zadnjega kottička napolnjena. Nestrpnost je čakalo občinstvo, da bi se vzdignil zastor in se začela predstava iger: „Dve materi“ in „Sv. Elizabeta“. Vsi so bili željni spet občudovati naše igralko iz dekliške zveze. Ta njihov neustrašen nastop, to lepo kretanje, ta točnost v igranju, ta občudovanja vreden spomin pri učenju posameznih vlog — vse to dela čast našim vrlim mladenkam. Igralo se je izborno. Pa tudi mešan zbor je prednašal prav točno mične pesmice — kolikor je čas dopuščal — med temi tudi najnovejše Aljaževe: „Ujetega ptička tožba“ itd. Tudi srebrnočisti glasovi pevka od Sv. Jurija so razveseljevali naše srce. Hvala jim prisrčna! Da so tudi nastopali razni mladeniči kot govorniki, je pač umevno. Mladenič Potočnik je ožigosal v jedrnatih besedah hinavstvo ptujskega „Štajerca“, I. Zemljic pa je pošteno okrcal njegove pristaše. Veselje ki nam je spet priredilo bralno društvo, je mogočno vplivalo na nas in je rodilo v nas prepričanje, da so dobri in pošteni ljudje Gornje Radgone zbrani le pod okriljem ondotnega bralnega društva. — Na Križevu, dne 1. junija pa se je vršila pri nas lepa cerkvena slovesnost, blagoslovljala se je nova, zares krasna društvena zastava Marijine družbe. Naše mladenke v svoji požrtvovalnosti za sveto stvar nočejo zaostati za dru-

gimi, za to so si letos omislile novo društveno zastavo, ki stane okrog 600 K, ki pa po svoji krasoti prekaša zastave enake vrste v celem okolišu. Marsikatero oko se je zaszolilo, ko je zagledalo krasni vsiti sliki Marijinega brezmadežnega spočetja ter presvetega Srca Jezusovega, stoječega na svetovni krogli. Nova zastava krepko oznanjuje, da so naše mladenke vrle Slovence in goreče kristjanke. Vsa čast njim!

Cerkvene stvari.

Duhovne vaje. V noviciatskem domu Družbe Jezusove v Sv. Andražu v Lavantinski dolini bodo tudi letos duhovne vaje za duhovnike, od 17.—21. julija, 28. avgusta do 1. septembra, 11.—15. septembra in 25.—29. septembra. Duhovne vaje se začno prvoimеноvani dan zvečer in se končajo drugoimеноvani dan zjutraj. Prosi se, da se pošljejo prijave kmalu, da se more odpovedati, če treba radi pomanjkanja prostora.

Duhovske vesti. Za kaplana v Svičini je nastavljen č. g. Franc Gosak.

Iz Špodnje Loznice. V nedeljo, dne 28. majnika je bila kapela, katero je dal sezidati posestnik Franc Justinek, od čast. g. kanonika in dekana slovenjebistrškega slovesno blagoslovljena.

Veliki romarski shod se bo zopet obhajal v cerkvi Sv. Križa pri Belih vodah dne 12. jun., to je na binkoštni ponedeljek. Že v predvečer bo v imenovani cerkvi ob večni luči pridiga in slovesne večernice, v ponedeljek zjutraj ob 6. uri prvo slovesno sv. opravilo, ob 8. uri prva sv. maša in ob 10. uri drugo slovesno opravilo, ki se sklene z litanijami M. B. Pobožni romarji se prijazno vabijo v mnogobrojno udeležitev!

Papež Pij X. so slavili dne 2. junija sedemdesetletnico svoje starosti. Njih zdravje je vrlo dobro.

Društvena naznanila.

Podružnica „Slov. čebelarkega društva“ v Št. Juriju ob juž. žel. priredi dne 18. junija t. l. čebelarški shod in poučni tečaj v Slivnici. Predavala, bodeta čeb. učitelja gg. Jurančič in Kurbus od 9. do 12. ure predpoldne in od 2. do 4. ure popoldan. Predpoldanski pouk je večinoma namenjen začetnikom. Kdor želi pojasniti glede pota in dohoda naj se obrne do nadučitelja g. Kurbusa v Slivnici, kateri bo spremstvo oziroma vozove preskrbel; tudi za obed se je pri njem oglasiti. Vse vnete čebelarje in prijatelje čebele in čebelarjev vabi na prijazno Slivnico odbor.

Za družbo sv. Cirila in Metoda se je nabralo pri Sv. Juriju ob Ščavnici ob priliki slovesnosti prvo-rojenca Ferdinanda Peklara, sina stražmojstra, 8 kron.

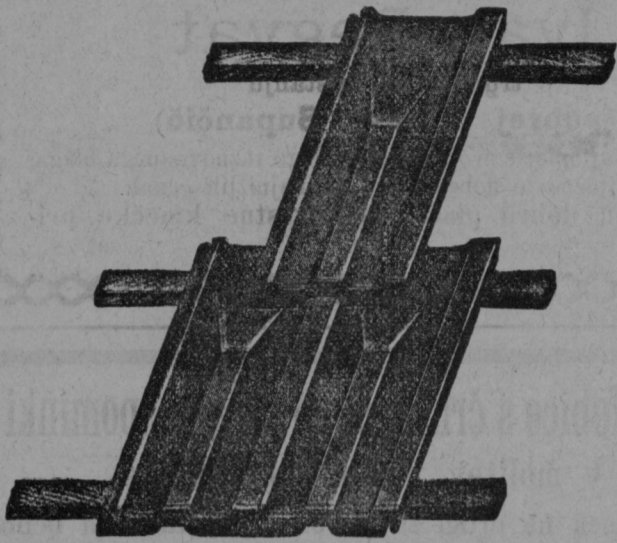
Loterijske številke.

Gradec 3. junija: 26 62 77 78 30
Dunaj 3. junija: 7 58 83 89 57

Tržne cene

v Mariboru od 27. maja do 3. junija 1905.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		18	60	19	40
rž		16	10	16	90
ječmen		16	80	17	60
oves		16	40	17	20
koruza		17	—	17	80
proso		19	60	20	40
ajda		17	60	18	40
seno		4	90	5	40
slama		3	80	4	20
	1 kg				
fižola		—	22	—	28
grah		—	40	—	52
leča		—	32	—	64
krompir		—	—	—	8
sir		—	36	—	72
surovo maslo		2	—	2	80
maslo		2	—	2	40
špeh		1	48	1	52
zelje, kislo		—	28	—	32
repa, kislá		—	20	—	24
	1 lit.				
mleko		—	20	—	22
smetana, sladka		—	40	—	56
„ kislá		—	60	—	72
	100 glav				
zelje		—	—	—	—
	1 kom.				
ajdce		—	5	—	—

F. P. Vidic & Komp Ljubljana,

opekarna in tovarna peči, ponudijo vsako poljudno množino
zarezane strešne opeke, „Koroški model“
(Strangfalzziegel).

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

Te vrste strešniki so patentovani v vseh kulturnih državah. Lastniki patentov: F. P. Vidic & Komp. in Josip Marzola.

Najličnejše, najcenejše in najpreprostejše strešno kritje. Vzorce in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

Sprejmejo se zastopniki. Sprejmejo se zastopniki. Takojšnja in najzaneslivejša postrežba.

336 20-6

Zahvala

vsem znancem in prijateljem, ki so v tako obilnem številu izkazali o priliki pogreba našega ljubljenežega očeta

Matevža

zadnjo čast; prisrčna hvala vlč. g. Gašpariču, kaplanu iz Dola, ki so vodili sprevod, vsem gg. pevcem, ki so krasno zapeli, ter obenem vsem gg. iz Dola in drugod, ki so spremljali k večnemu počitku našega 78 let starega očeta.

Karol Šunta,
župan s sorodniki.

409 1-1

Trgovina z železnino „Merkur“

P. Majdič, Celje

priporoča: **Traverze, železniške šinje cement, cevi iz kamenščine in strešno lepenko.**

Razne poljedelske stroje
posebno pa

peronospora-brizgalnice.

! Gumi za cepljenje!

Kose, srpi in najboljši brusni kamni. Mreže iz trnjeve žice za ograje. Železno pohištvo in stoli ter mize za vrtove.

Cenik poljedelskih strojev je izšel.

311 8

OZNANILO.

V zmislu § 37 društvenih pravil sklicujem podpisani občni zbor „Vzajemne zavarovalnice zoper ogenj na Ljubnem“ v zborovanje na pondeljek, dne 12. junija t. l. ob 3. uri pop. v občinsko pisarno na Ljubnem s sledečim dnevnim redom: 1. Pregled, oziroma odobrenje letnega računa za l. 1904. 2. Izvolitev dveh računskih preglednikov. 3. Volitev novega odbora. 4. Razni nasveti.

Vzajemna zavarov. zoper ogenj na Ljubnem, dne 3. junija 1905.

414 1-1

Načelnik: Janez Kopušar.

Josip Volčič,

mizar

Maribor Šmiderjeva ulica števil. 3, Maribor

se priporoča častitemu občinstvu v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih del, kakor pohištvo v vsakem sloju od najfinejšega do najpreprostejšega izdeljka, kuhinjsko opravilo, opravilo za prodajalne in pisarne, vsakovrstno delo za stavbo in vsa v to stroko spadajoča popravila.

391 10-3

Alojzij Pinter

trgovec v Slov. Bistrici

priporoča lepo novo zalogo manufakturnega blaga. Botri, dečki in deklice, ki se bodo vdeležili sv. birme imajo ugodno priliko nabaviti si prav lepo obleko po nizki ceni.

Opozorim letos na posebno izvrstne kose, kamene, srpe itd.

372 5-4

Vizitnice

priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Št. 2493/549 II.

Razglas.

Vsled pooblastila štajerskega deželnega zbora podele se v letu 1905 nastopne poselske nagrade.

A. 100 delavskih nagrad po 50 K za poljske posle, kateri so dalj časa, najmanj po 15 let služili nepretrgano in pošteno pri enem in istem gospodarju (kmetiji).

Upravičenci, ki še niso dopolnili 50. leto, dobe razen tega še 50 rentnih hranilnih vlog po 20 K.

B. 100 poselskih nagrad à 20 K (mladostne nagrade) za poljske posle za primeroma najdaljšo, ne manj kot 5 letno službeno dobo s sličnim zadržanjem v službi, ki pa še niso prekoračili 30. leto.

Vsak s to nagrado obdarovan, dobi tudi rentno hranilno vlogo za 10 K.

C. Pet starostnih rent po 200 kron letno za zaslužne poljske posle in delavce, ki so prekoračili 60. leto in služili najmanj 20 let pošteno in nepretrgano pri enem in istem gospodarju (kmetiji).

Nagrade pod A. in B. podele se le osebam, ki za časa prošnje služijo še pri istem gospodarju.

Vsak nagrađen posel dobi razen tega še častni diplom. Prošnje z natančno označbo starosti, stanu in premoženjskih odnošajev, kakor tudi o dobi službe, kakovosti posestva (ali veliko ali malo) z zadržanjem, potrjene po dotičnem gospodarju, se imajo vložiti pri županstvu dotičnega kraja.

V prošnji je navesti za katero premijo se prosi (A, B ali C); ako prošnje pošilja posel, priložiti je poselska knjižica (§ 27, posl. reda).

Pravilnost podatkov v prošnji naj potrdi županstvo (uradni pečat, podpis župana in enega občinskega svetovalca).

Prošnje se naj dostavijo deželnemu odboru do 15. oktobra 1905.

Predstoječim predpisom ne odgovarjajoče prošnje se vrnejo.

Gradec, dne 20. svečana 1905.

286 3-3

Za štajerski deželni odbor: **Edmund graf Attems.**

Franc Podgoršek,

bandaž st in izdelovatelj rokavic

Burggasse 7 v MARIBORU Grajska cesta 7

priporoča svojo veliko zalogo rokavic za gospode in dame, bele rokavice za uniformo, kakor tudi vsakovrstne rokavice iz usnja v vseh modernih barvah in najboljše kakovosti. Nadalje se priporoča v izdelovanje podpornih aparatov pri skrivljenem ali sključenem telesu, izdelovanje umetnih udov, preveze za kilo tudi za najtežje bolezni, preveze za trebuh, suspenzorije in vsa druga v njegovo stroko spadajoča dela po najnižjih cenah. Predmeti za postrežbo pri bolnikih in za ohranitev zdravja, kakor tudi gumi-specijalitete so vedno v zalogi.

Za obilen obisk prosim z odličnim spoštovanjem

Franc Podgoršek.

310 12-3